

شمایلی از قم

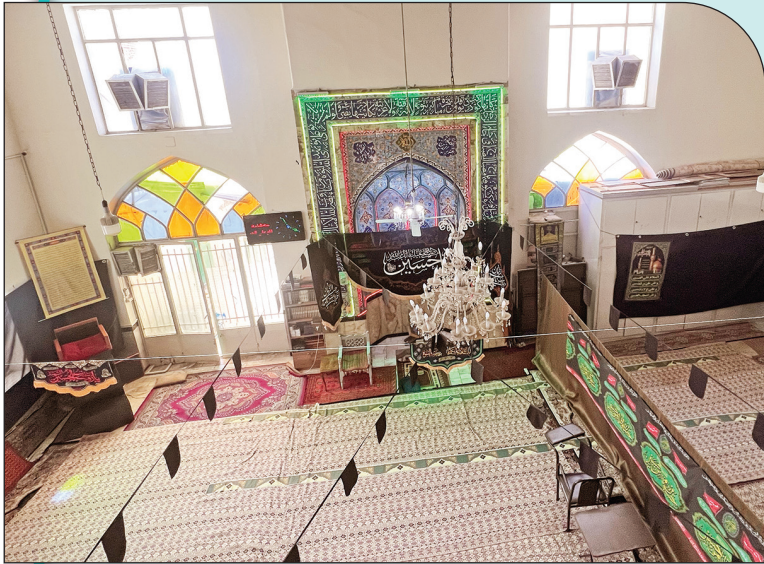
بانی: فخری فخامی

مسجد: الفاطمه

نشانی: مولوی، خیابان پادریخت

قدمت: ۵۰ سال

اینکه یک بانوی متمدن تهرانی چطور می تواند به تنهایی بانی ساخت مسجدی در جنوب شهر شود، داستانی به غایت خواندنی دارد. محمد باوری، ۹۰ ساله و معتمد محله هرنندی که ۵۵ سال قبل از سوی اهالی محله برای ساخت مسجد انتخاب شد روایت می کند که وقتی مجوز ساخت مسجد را گرفت از خداوند خواست برای ساخت بنای مسجد بیش از یک یاد و نفر مشارکت نداشته باشند. او چند روز بعد برای ملاقات با یکی از دوستانش به بازار می رود و آنجا بانویی را به او معرفی می کنند که در پی ساختن مسجد در یکی از محله های جنوب شهر است. بانوفخری فخامی از همان موقع وارد داستان ساخت مسجد الفاطمه می شود. معماری صحن نسبتاً بزرگ و محراب زیبای مسجد کار حاج حسین احمدی است که از قم به تهران آمده بود. به همین دلیل معماری مسجد الفاطمه کاملاً به مساجد قم شباهت دارد. حاج آقا برهان، فرزند شیخ علی اکبر برهان، معروف ترین امام جماعت این مسجد است.

مسجد: هفت دختران

قدمت: نامعلوم

بانی: واقفان عام

نشانی: خیابان مصطفی خمینی

هفت دختران

و آستان در نیش کوچه شهید درویش قرار گرفت و بخش دیگر آن به مسجد تبدیل شد و در خیابان مصطفی خمینی قرار گرفت. چون اغلب اهالی برای زیارت به این امامزاده می آیند، این مکان شناخته شده تر است. اکنون متولی آستان هفت دختران اداره اوقاف است و مسجد هفت دختران هم زیر نظر امور مساجد اداره می شود.

گنبد فیروزه ای بقعه هفت دختران موسی بن جعفر (ع) از خیابان شهید مصطفی خمینی، بین چهارراه سرچشمه و کوچه تکیه رضاقلی خان، پیداست. درباره این بقعه ۲ روایت هست. در کتاب کنز الانساب آمده که دختران امام موسی کاظم (ع) از بغداد رو به ولایت ری می نهند و چون به تهران می رسند آنها را شهید می کنند. همچنین میرزا محمودخان ثقفی در کتاب «در سایه امپراتوری» نقل کرده که ۷ دختر ایرانی از خانواده بزرگان ایرانی دوران صفوی در جنگ با ترکمن ها لباس مردانه می پوشند و پس از کشته شدن، جنسیت شان مشخص می شود و در محله عودلاجان تهران به خاک سپرده می شوند. به سراغ رحیم طوبایی، متولی بقعه پیر عطا در همین حوالی، می رویم: «بیشتر از یک قرن پیش، کوچه شهید درویش نوری وجود نداشت. این محله با توجه به موقعیت و تردد بازار بان و تجار توسعه پیدا کرد و این کوچه ایجاد شد. به دلیل این اقدام بقعه به ۲ بخش تقسیم

ارثیه پیرزن ثروتمند

بانی: بانوی سالمند

مسجد: پیرزن

نشانی: پامنار

قدمت: ۱۷۰ سال

طبق نخستین آمار اینجانبه تهران، در سال ۱۲۳۱، پاتخت ۲۹ تکیه داشته که تکیه پیرزن هم جزو آنهاست و توسط پیرزنی ثروتمند در محله پامنار در دوران صفویه ساخته شده است. بهزاد یعقوبی، نویسنده کتاب «مساجد دارالخلافة»، می گوید: «در پژوهش هایم برای نوشتن کتاب «مساجد دارالخلافة» به نام تکیه و مسجد پیرزن رسیدیم. وقتی سراغ مسجد رفتیم، دیدیم به مخر و به تبدیل شده و فقط ۱۲ متر از آن باقی مانده است. با کمک کاسبان بازار همین فضای کم را بازسازی کردیم.» اکنون بقال رویه روی مسجد، کلیددار این مسجد کوچک و دنج است. به گفته یکی از ساکنان قدیمی محل، از گذشته ۱۰ باب مغازه وقف مسجد شده است و مبلغ حاصل از وقف برای اطعام ۲۸ صفر (شهادت امام حسن مجتبی (ع)) و تعزیه داری هزینه می شود.

